

Samarbeidsavtale om felles innsats for å skape forståelse for barnevernets samfunnsmandat og formidle kunnskap om hvordan barnevernet arbeider

Barne- og familiedepartementet (BFD) og KS vil gjøre en felles innsats for å styrke tilliten til barnevernet. Tillit er viktig for at barnevernet skal kunne ivareta sitt samfunnsmandat på en god måte. De siste årene har det vært fremsatt omfattende negativ kritikk av barnevernet, som kan skade tilliten.

Bakgrunn

Godt barnevernsarbeid krever trygge og kompetente medarbeidere som arbeider i barneverntjenester med stabil bemanning. Befolkningens tillit til barnevernet og troen på at arbeidet som nedlegges er til barnas beste, er også avgjørende for at befolkningen vil gjøre en innsats som støttekontakter, besøkshjem, og ikke minst fosterhjem.

Det har de siste årene vært fremsatt omfattende negativ kritikk av barnevernet både nasjonalt og internasjonalt. Dette har hatt store konsekvenser for befolkningens tillit til barnevernet, og for Norges omdømme i utlandet. Barnevernsansatte har vært utsatt for sjikane, hatefulle ytringer og trusler i sosiale medier. Det synes å være en sammenheng mellom faktorene.

Omfattende negativ kritikk, sammen med sjikane, hatefulle ytringer og trusler, kan gjøre det vanskelig å rekruttere og beholde gode fagfolk. Statistikken viser at sykefravær og turnover er utfordringer i det kommunale barnevernet. I en undersøkelse utført av FO i 2017, oppga hver fjerde ansatt i kommunalt barnevern at de hadde vært utsatt for netthets. 17 % opplevde hetsen som så grov at de vurderte å slutte i jobben.

Tilliten til barnevernet og barnevernets omdømme påvirkes i hovedsak på to måter; hvordan barnevernet faktisk utfører sitt arbeid, dvs. kvaliteten på arbeidet, og hvordan barnevernet omtales. Når det gjelder kvalitet, er det igangsatt flere prosesser med formål å heve kompetansen blant barnevernsansatte. Dette skal skje på ulike måter; gjennom tiltak rettet mot dem som er ansatt i tjenesten i dag og gjennom utdanningssektoren. Mange av tiltakene er knyttet til regjeringens kompetansestrategi for det kommunale barnevernet 2018-2024, *Mer kunnskap - bedre barnevern*.

Mye av det transnasjonale arbeidet kanaliseres gjennom sentralmyndigheten for Haagkonvensjonen 1996 som regulerer jurisdiksjon, lovvalg, anerkjennelse, fullbyrdelse og samarbeid om foreldremyndighet og beskyttelsestiltak for barn. Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir) er norsk sentralmyndighet for saker etter konvensjonen. Norge er også bundet av Wien-konvensjonen om diplomatisk samkvem. Denne regulerer spørsmålet om konsulær bistand. Til tross for dette har det vist seg at samarbeidet mellom barneverntjenestene og representanter fra utenriksstasjonene

har vært utfordrende. Det er derfor viktig å videreutvikle samarbeidet mellom barneverntjenestene og utenriksstasjonenes representanter.

Gjennom bruk av medier og andre relevante kanaler må de verdier og prinsipper som danner grunnlaget for barnevernets arbeid, og som bygger på barnekonvensjonen og menneskerettighetene, tydeliggjøres med sikte på å få et bedre og mer faktabasert kunnskapsnivå om barnevernet. Bufdir har i 2020 omdømmebygging som en prioriterte oppgave, og er i ferd med å utarbeide en omdømmeplan. Direktoratet vil således være en naturlig aktør i det videre samarbeidet mellom staten og KS for å bedre barnevernets omdømme.

Mål

Barnevernets omdømme skal styrkes

Tiltak for å styrke barnevernets omdømme skal gjennomføres i dialog og samarbeid mellom BFD og KS. Innsatsen vil være rettet mot ulike målgrupper og virkemidlene må gjenspeile dette.

Innsatsområder

1. Tydeliggjøre det nasjonale og lokalpolitiske ansvaret for barnevernet
2. Fremheve den samfunnsmessige betydningen av barnevernets arbeid
3. Formidle faktakunnskap om barnevernet
4. Synliggjøre verdier og normer som er styrende for barnevernet
5. Løfte frem eksempler på god praksis i det daglige barnevernarbeidet

Forpliktelser knyttet til avtalen

BFD og KS vil samarbeide om å nå målene gjennom de ovennevnte innsatsområdene. Dette inkluderer både felles initiativ og initiativ på egne arenaer og gjennom egne kanaler.

Initiativene tilpasses departementets og KS' respektive roller og oppgaver.

Staten vil:

- utvikle et klart, tydelig og oversiktlig regelverk på området
- innhente erfaringer og kunnskap fra brukergrupper og ansatte som grunnlag for politikk- og tjenesteutvikling
- medvirke til god informasjonsflyt mellom de ulike nivåene i forvaltningen
- formidle god og tilpasset informasjon om barnevernets mandat og rolle i lys av bl.a. forventninger til foreldreskap og barnets rettigheter i Norge
- vurdere videre forskningsaktivitet på området og opprettholde og videreutvikle kontakt med fag- og forskermiljøer

KS vil:

- bidra til å styrke og synliggjøre det politiske eierskapet til det kommunale barnevernet
- løfte frem eksempler på god formidlingspraksis i kommunene mht. å informere om hvordan barneverntjenesten arbeider og hvilke verdier som er styrende for arbeidet.
- bidra til å utvikle hensiktsmessige verktøy som kommunene kan ta i bruk i sitt formidlingsarbeid
- møte negativ kritikk med faktainformasjon og tydeliggjøring av hva som ligger til grunn for barnevernets arbeid (verdier, lovverk, konvensjoner etc.)

- bidra i arbeidet med å øke forståelsen av det overordnede rammeverket rundt internasjonale forpliktelser.

Ovenstående punkter vil konkretiseres i en handlingsplan. Relevante statlige og kommunale aktører og brukerorganisasjoner vil trekkes inn i arbeidet.

Organisering og oppfølging av avtalen

Innsatsen følges opp i de bilaterale møtene under konsultasjonsordningen mellom regjeringen og KS.

Det etableres en koordineringsgruppe på administrativt nivå.

Koordineringsgruppen skal:

- Planlegge og følge opp felles initiativ
- Orienterer hverandre om egne initiativ

Varighet

Avtalen gjelder for perioden 2020-2023.

Oslo, 7. desember 2020

For Barne- og familiedepartementet

For KS

.....
Kjell Ingolf Ropstad
Barne- og familieminister

.....
Bjørn Arild Gram
Styreleder